

USNESENÍ

Zvláštní senát zřízený podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, rozhodl ve složení: předseda JUDr. Karel Podolka a soudci JUDr. Marie Žišková, JUDr. Roman Fiala, JUDr. Michal Mazanec, JUDr. Pavel Pavlík a JUDr. Petr Příhoda, o návrhu Obvodního soudu pro Prahu 6, se sídlem v Praze 6, Čkalova 18, na rozhodnutí sporu o pravomoc mezi tímto soudem a Nejvyšším správním soudem, se sídlem v Brně, Masarykova 31, za účasti žalobce: B. P., spol. s r. o., zastoupeného JUDr. Zdeňkou Korejzovou, advokátkou se sídlem v Praze 1, Špálená 29, a žalovaného: Úřad průmyslového vlastnictví, se sídlem v Praze 6, Antonína Čermáka 2a, ve věci žaloby proti rozhodnutí předsedy Úřadu průmyslového vlastnictví ze dne 11. 4. 2000, čj. O-63648-91, o výmaz slovní ochranné známky, vedené u Obvodního soudu pro Prahu 6 pod sp. zn. 14 C 153/2003,

t a k t o :

I. Příslušný vydat rozhodnutí o žalobě proti rozhodnutí předsedy Úřadu průmyslového vlastnictví ze dne 11. 4. 2000, čj. O-63648-91, ve věci výmazu slovní ochranné známky ve znění „V.“ z rejstříku ochranných známek, je soud ve správním soudnictví.

II. Usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. června 2003, čj. 7 A 119/2000-38, se zrušuje.

O d ů v o d n ě n í :

Podáním doručeným Nejvyššímu správnímu soudu dne 29. srpna 2005 navrhl Obvodní soud pro Prahu 6, aby zvláštní senát rozhodl ve sporu o pravomoc podle ustanovení § 1 odst. 1 písm. b) zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, který vznikl mezi ním a Nejvyšším správním soudem, ve věci vedené u Obvodního soudu pro Prahu 6 pod sp. zn. 14 C 153/2003.

Ze spisu vyplynuly tyto skutečnosti:

Rozhodnutím Úřadu průmyslového vlastnictví (dále jen „Úřad“) ze dne 15. července 1999, sp. zn. O-63648, byla ochranná známka „V.“, zapsaná v České republice, vymazána z rejstříku ochranných známek.

Žalobce podal proti tomuto rozhodnutí rozklad, o kterém rozhodl předseda Úřadu dne 11. dubna 2000 tak, že se rozklad podle ustanovení § 59 odst. 2 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení, zamítá a napadené rozhodnutí o výmazu výše uvedené ochranné známky se potvrzuje.

Žalobce napadl toto rozhodnutí předsedy Úřadu žalobou ve správním soudnictví u Vrchního soudu v Praze žalobou ze dne 14. 6. 2000. Vzhledem k tomu, že Vrchní soud v Praze do 31. 12. 2002 ve věci nerozhodl, postoupil uvedenou věc v měsíci lednu 2003 podle § 132 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), k převzetí a dokončení věci Nejvyššímu správnímu soudu, kde byla věc zapsána pod sp. zn. 7 A 119/2000.

Nejvyšší správní soud pak – podle právních předpisů účinných od 1. 1. 2003 – o původní správní žalobě věcně nerozhodl. Usnesením ze dne 26. června 2003, čj. 7 A 119/2000-38, žalobu odmítl podle ustanovení § 46 odst. 2 s. ř. s. s odůvodněním, že jde o věc, kdy správní orgán rozhodl v mezích zákonné pravomoci v soukromoprávní věci, v níž je žaloba podle § 68 písm. b) s. ř. s. nepřijatelná. Současně poučil žalobce o tom, že se může domáhat svého práva podáním žaloby ve lhůtě jednoho měsíce od právní moci tohoto usnesení k příslušnému okresnímu (obvodnímu soudu) podle části páté občanského soudního řádu (dále jen „o. s. ř.“).

Žalobce se tímto poučením řídil a podal u Obvodního soudu pro Prahu 6 ve zmíněné lhůtě žalobu, jíž se domáhá opětovně pro žalobce s účinky ex tunc zapsat do rejstříku ochranných známek vymazanou ochrannou známku V.

Obvodní soud pro Prahu 6 poté vyzval žalovaného, aby se k věci vyjádřil. Úřad v podrobném vyjádření napadl příslušnost obvodního soudu a zdůvodňoval, že jde o věc správního soudnictví, o níž náleží rozhodovat správnímu soudu v řízení, v němž bude přezkoumána zákonitost rozhodnutí správního orgánu. Navrhl, aby obvodní soud vyvolal kompetenční spor a věc předložil zvláštnímu senátu zřízenému zákonem č. 131/2002 Sb. Na závěr uvedl, že pokud by soud nedospěl ke stejnému závěru, upozorňuje, že Úřad v řízení před soudem v občanském soudním řízení není ze zákona vůbec pasivně legitimován, protože není účastníkem takového řízení.

Obvodní soud pro Prahu 6 poté podal zvláštnímu senátu dne 29. 8. 2005 v úvodu zmíněný návrh s tím, že popírá svou pravomoc vydat rozhodnutí v této věci. Navrhovatel má za to, že se v daném případě nejedná o věc ve smyslu ustanovení § 244 odst. 1 o. s. ř., neboť předmětný spor je svou povahou sporem veřejnoprávním a nikoliv soukromoprávním, jak předpokládá citované ustanovení. Domnívá se proto, že v předmětné věci je příslušný rozhodovat o žalobě soud ve správním soudnictví.

Zvláštní senát poté vyzval účastníky, aby se k podanému návrhu vyjádřili. Podáním ze dne 27. 9. 2005 zaslal své vyjádření Úřad. V podání vyjadřuje názor, že příslušný v předmětné věci je soud ve správním soudnictví. Základním argumentem je povaha rozhodnutí Úřadu o zapsání ochranné známky do rejstříku ochranných známek, které není rozhodnutím vyplývajícím z občanskoprávních, pracovních, rodinných a obchodních vztahů, které má na mysli ustanovení § 244 odst. 1 o. s. ř. Rozhodnutí Úřadu o zápisu ochranné známky do rejstříku či zamítnutí přihlášky ochranné známky není rozhodnutím občanskoprávní povahy, ale rozhodnutím, které činí orgán veřejné správy při výkonu své pravomoci na úseku veřejné správy. Při konkrétním řízení zkoumá Úřad splnění veřejnoprávních podmínek a rozhoduje o zápisném vztahu, který je vztahem veřejného práva.

Při řešení vzniklého sporu o pravomoc mezi obecným soudem a soudem ve správním soudnictví se zvláštní senát řídil následující úvahou:

Právní institut ochranné známky se vyvinul z hospodářské potřeby výrobce nebo obchodníka dosáhnout toho, aby právě jeho zboží (služby) zájemci kupovali nebo si opatřovali a aby toto zboží nebylo zaměňováno s produkcí konkurence. Opatření zboží značkou výrobce nebo obchodníka nemá ovšem smysl bez toho, že tu bude dána záruka, že někdo jiný nemůže takovou značku použít. Záruku, která by měla praktický smysl, však může poskytnout jen vrchnostenská autorita (veřejná moc).

Vznik ochranné známky zajisté reflektuje (také) soukromý zájem jejího budoucího majitele, například proto, že po svém vzniku se známka může stát předmětem právního obchodu a její existence má pro jejího vlastníka hospodářský smysl, nicméně samotné udělení práva průmyslového vlastnictví nijak neztratilo svůj původní charakter veřejnoprávního privilegia, které je udělováno výlučně veřejnou mocí a v zájmu veřejném. Tím je zájem zákazníků či konzumentů zboží a služeb a jejich ochrany před napodobováním, falšováním známek nebo jejich zneužíváním.

V dnešních podmínkách stát může stanovit podmínky, za kterých se smí uchazeč domoci kladného rozhodnutí správního úřadu. Úřad musí sice ochrannou známku zapsat do (veřejného) rejstříku (registrovat), ale musí také přihlášku zamítnout, nejsou-li splněny zákonné podmínky registrace, případně při splnění zákonných podmínek musí známku z rejstříku vymazat.

Právní vztah, který se takovým řízením a rozhodnutím řeší, vzniká mezi přihlašovatelem (při výmazu mezi majitelem známky) a správním úřadem. Takový vztah je vztahem mocenským. Nejde o vztah občanskoprávní (§ 7 odst. 1 o. s. ř.), protože takové vztahy při vrchnostenském autoritativním rozhodování mezi Úřadem a stranou nevznikají.

Sama registrace (výmaz) známky tedy není soukromoprávní věc (jak se domnívá ve svém odůvodnění usnesení o odmítnutí žaloby Nejvyšší správní soud) a je nerozhodné, že registrací (výmazem) vznikají nebo zanikají soukromoprávní nároky. Žádná soukromá osoba, se kterou je přihlašovatel (majitel) v rovném postavení, mu nemůže registraci udělit ani mu nemůže známku vymazat. To může učinit jenom správní úřad, který k tomu má zákonnou kompetenci, a může to udělat jen tak, že o tom vydá vrchnostenský správní akt.

Proto tedy i v přezkumném řízení soudním se žalobce nedomáhá žádného svého soukromoprávního nároku, ale jen toho, aby správní úřad o věci rozhodoval podle zákona.

Odůvodnění lze pak pro úplnost uzavřít poznámkou, že rozhodnutí předpokládaná jednotlivými zákony na ochranu průmyslového vlastnictví přesně rozlišují, která rozhodnutí ve věci přísluší činit Úřadu a která soudu (v občanském soudním řízení). Ve věci patentů jsou v pravomoci soudů např. rozhodnutí o tom, komu svědčí právo na patent, stanovení výše odměny za právo na patent, výše licenčních poplatků v případě poskytnutí nucené licence, porušení práv z patentů. Ostatní rozhodnutí jsou v kompetenci Úřadu. I takovéto rozdělení – navíc za situace, kdy zákonodárce ani neupravil mechanismus, jímž by se vůbec mohlo dosáhnout zápisu ve veřejných knihách bez toho, že by taková povinnost byla soudem uložena Úřadu, který v řízení podle § 244 o. s. ř. není účastníkem řízení – představovalo pro zvláštní senát jen další podpůrný argument pro toto usnesení.

Z vyložených důvodů proto zvláštní senát vyslovil, že rozhodnout o žalobě proti rozhodnutí předsedy Úřadu ve věci výmazu ochranné známky, náleží podle § 5 odst. 1 zákona č. 131/2002 Sb. soudu ve správním soudnictví.

Zvláštní senát podle § 5 odst. 3 téhož zákona zruší rozhodnutí, kterým strana kompetenčního sporu popřela svou pravomoc o věci rozhodovat, ačkoliv podle rozhodnutí zvláštního senátu je vydání rozhodnutí ve věci uvedené v návrhu na zahájení

řízení v její pravomoci. Dalším výrokem proto zvláštní senát zrušil usnesení Nejvyššího správního soudu, které výroku, jímž byla kompetence určena, odporuje.

Pravomocné rozhodnutí zvláštního senátu je podle § 5 odst. 5 zákona č. 131/2002 Sb. závazné pro strany kompetenčního sporu, účastníky řízení, v němž spor vznikl, pro správní orgány [§ 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s.] i soudy.

Dále bude tedy Nejvyšší správní soud pokračovat v původním řízení o podané správní žalobě.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí nejsou opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 3. listopadu 2005

JUDr. Karel Podolka
předseda zvláštního senátu